



Szakmai beszámoló

Alternatív Napközbeni Ellátás

2018.



A Periféria Egyesület Nyíregyháza MJV önkormányzatával kötött ellátási szerződésben vállalta a gyermekek alternatív napközbeni ellátását, amely a 2018-as évben a **fejlesztő játszóházi foglalkozások és kézműves műhely, valamint a tanulást fejlesztő Dinamikus Szenzoros Integrációs terápia** keretein belül valósult meg.

2011. október 11-én a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, Szociális és Gyámhivatal Gyámügyi és Gyermekvédelmi Osztálya 2637-15/2011.SZGY iktatószámmal, határozatlan időre szóló **Működési engedélyt adott ki a Gyermekek napközbeni ellátása szakmai tevékenységre.** A szolgáltató tevékenység formája: a Gyvt.41.§-nak (4) bekezdése alapján nyújtott ellátások. A szolgáltatásnyújtás helye: Nyíregyháza, Huszár tér 5. valamint Nyíregyháza, Kollégium utca 54.

2018. évben az alternatív napközbeni ellátás szakmai munka területei: ifjúsági közösségfejlesztés, csoportos és közösségi szociális munka, prevenció, képesség – és készségfejlesztés.

Közösségi programjaink keretében a Huszár telepen lévő Magvető Görögkatolikus Tanodában szervezett foglalkozásaink sokszínűségét jelzi, hogy a legkisebbektől egészen a felnőtt korosztály érdeklődésére is számot tartottak. Nemcsak hasznos, de változatos, tartalmas szabadidő eltöltési alternatívákat kínáltunk gyermekek, fiatalok számára.

A **Huszár telepen** folytattuk az előző években megkezdett munkát (csocsó klub, játszóház és kreatív műhely), mellyel a telepen élő gyerekek, fiatalok tartalmas szabadidő eltöltését segítettük elő. Ezek azok a tevékenységek, amelyek között az egészen kicsi gyermekektől a felnőttekig, mindenki megtalálja a számára leginkább megfelelő elfoglaltságot. A Sója Miklós Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola továbbra is lehetőséget biztosított számunkra dinamikus szenzoros integrációs csoport, illetve egyéni foglalkozások megvalósítására.

Játszóházi csoportfoglalkozásokat, és Dinamikus Szenzoros Integrációs tornafoglalkozásokat szerveztünk az Arany János Gimnázium és Általános Iskola **Szőlőskerti Angol Kéttannyelvű Tagintézményében. Az iskolában 4 osztály vett részt a foglalkozásokon.**

Az alternatív napközbeni ellátás célja, célcsoportja

A program célja: hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási, kapcsolatteremtési és beilleszkedési problémákkal küzdő gyerekek, fiatalok elérése, problémáik azonosítása, valamint számukra célzott segítségnyújtás.**Ezen belül:**

- A foglalkozások folyamatos működtetésével, új szolgáltatások bevezetésével a gyerekek, fiatalok minél szélesebb körben történő elérése és bevonása a programba.

- Az iskolában beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyerekek, fiatalok integrációjának elősegítése, a bennük rejlő képességek előhívása, új nézőpontok, viselkedésmódok megismertetése.
- Tematikus csoportfoglalkozások szervezésével a döntéshozatal, a problémamegoldás, a kommunikációs készségek, az önértékelés, a stressz-kezelés, érdekérvényesítés készségeinek fejlesztése.
- Közösségi, sport és szabadidős foglalkozások szervezése a hasznos szabadidő eltöltési szokások kialakítása, erősítése érdekében.
- A roma gyerekek, fiatalok integrációjának elősegítése, a gyermekek szocializációs esélyeinek javítása.
- A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében együttműködés a gyermekjóléti, oktatási és egészségügyi intézményekkel és szakemberekkel.

A program célcsoportja

- Óvodás korú gyerekek
- Általános iskolai korosztály

2018. évben az alábbi problémákkal talákoztunk a célcsoport vonatkozásában:

- tanulási nehézségek
- veszélyeztetett helyzet, hátrányos szociális helyzet;
- magatartási-, beilleszkedési-és, kapcsolatteremtési, kapcsolatkezelési nehézségek;
- önfegyelem, önkontroll, önszabályozás, várakozási tolerancia akadályozottsága;
- szabály és normatartás hiányosságai; együttműködési és indulatkezelési problémák;
- lelki és érzelmi labilitás; kamaszkori nehézségek; életkori -, fejlődési – és aktuális krízisek;
- családi és szülői kapcsolati zavarok;
- cigány származással szemben megjelenő előítéletek;
- korai gyermekvállalásból adódó problémák, megváltozott élethelyzet

Huszár – telep

Sója Miklós Görög Katolikus Magvető Tanoda

A Periféria Egyesület roma gyerekekre irányuló fejlesztő és integrációs programja acsoport- és közösségépítésre, a képességek és készségek fejlesztésére, a társas viselkedés normáinak elsajátítására, konfliktuskezelési technikák tanulására, valamint kapcsolatteremtési és beilleszkedési problémák kezelésére fókuszál.

A célcsoport: a Huszár lakótelepen élő, többségében roma származású gyerekek, fiatalok.

Munkánk során leggyakrabban előforduló **problémák:** hátrányos szociális helyzet miatti nehézségek, lemaradások; szocializációs problémák; tanulási problémák; magatartási, viselkedési, beilleszkedési, kapcsolatteremtési, kapcsolatkezelési nehézségek.

Játszóház

A foglalkozások ideje: szombat 10.00-tól 12.00-ig, nyáron hétfő-szerda 13.00-tól 15.00-ig

A játszóházi foglalkozások heti rendszerességgel, szombati napokon 10 órától valósultak meg a Sója Miklós Görögkatolikus Magvető Tanoda közösségi termében. Nyári időszakban heti két alkalommal, a kora délutáni órákban került sor a foglalkozásokra. A foglalkozásokat minden esetben egy fő szociális munkás koordinálta, kiegészülve lelkes és elhivatott önkéntesekkel, alkalmanként 2-3 fővel.

Az foglalkozásokra a telepen élő családokból érkeztek a gyerekek. A játszóházi foglalkozásokon részt vevők létszáma 30 és 50 fő között mozgott.

A közös játékba időnként szülők, elsősorban az anyukák is bekapcsolódtak.

A gyerekek korosztályát tekintve az óvodás és kisiskoláskorúak voltak többségben, azonban megfordult foglalkozásainkon az édesanyjával érkező csecsemő és a kamaszkorú fiatal is.

A játszóházban a népszerű társasjátékok mellett fejlesztő- és készségfejlesztő eszközöket is kipróbálhattak a gyerekek. Az eszközök beszerzésénél továbbra is az a törekvésünk, hogy a játékok minél több fejlesztési terület stimulálására legyenek alkalmasak, kiváltképp a nagymozgások és a finommotorika tökéletesítésére, a logikus gondolkodásmód kialakítására és memória fejlesztésére irányuljanak, illetve segítsék elő a kommunikáció fejlődését, a szókincs bővülését.

Fontos, hogy ebben az életkorban a játék által a gyerekek megtapasztalják a győzelem élményét, de megtanulják elfogadni a vereség, veszteség érzését is, így későbbi élethelyzetekben könnyebben birkóznak meg a hasonló szituációkkal.

Az iskoláskorú gyerekek már szívesen játszanak szókirakóst, memóriafejlesztő és ügyességi játékokat, ezzel szemben a kisgyerekek főként a motorikus játékok segítségével foglalják el magukat, a játszószőnyegen autóznak, babáznak, vagy építőkockáznak.

Tapasztalataink szerint azoknak a gyerekeknek, akik rendszeresen részt vettek a foglalkozásokon, javult a magatartásuk, a felnőttek felé tisztelettelőbbá váltak, fejlődött a kommunikációjuk, megtapasztalták a közös játék élményét, türelmetlenségükben is pozitív változás figyelhető meg.

A játék mellett nagy igény van a kreatív sarokra is. A kreatív sarok célja emellett a kreativitás, kézügyesség fejlesztése, türelemre, pontosságra, kitartásra nevelés. Az óvodások általában színezéssel töltik a rendelkezésükre álló időt, míg idősebb társaik már olyan technikákkal ismerkednek meg, mint

a decoupage, vagy az üvegfestés, mely nagy népszerűségnek örvend. Emellett lehetőség nyílik gyöngyfűzésre, dekorgumi figurák-, ajtó- és ablakdíszek készítésére, gipszfigurák-képek festésére is. Varni is megtaníttuk a gyerekeket, hiszen filcből készítünk virágokat, tűpárnát, díszeket.

Problémaként tapasztalható, hogy a gyerekek kevés türelemmel rendelkeznek, egy-egy munkába nagy lelkesedéssel fognak bele, majd rövid idő elteltével és némi ügyetlenkedés után feladják. Ebben az esetben a biztatásunk és konkrét segítségnyújtásunk sokat lendít a gyermekek kedvén és hozzáállásán. Az ollóval történő vágásra és vonalkövetés gyakorlására nagy hangsúlyt fektetünk, ugyanis a gyerekek többsége alulteljesít ezekben a feladatokban.

Visszatekintve az eddig végzett tevékenységünkre elmondható, hogy fejlődés látható a gyermekek munkájának minőségén, illetve a segítségkérések számán, de az egymással való együttműködés terén is. A foglalkozásokra rendszeresen járók kezűgyessége javuló tendenciát mutat, azonban szükség van a folyamatos jelenlétre, gyakorlásra. Ezek a pozitív irányú változások nagyban hozzájárulnak a sikeres iskolai munka élményének megtapasztalásához.

Csocsó klub

Célcsoport: a telepen élő gyerekek, fiatalok (időnként felnőttek)

A foglalkozások ideje: szombat 10.00-tól 12.00-ig, nyáron hétfő-szerda 13.00-tól 14.30-ig

A foglalkozásokra szombat délelőttönként került sor, a játszóházi foglalkozásokhoz igazodva. A fiatalok körében hamar nagy népszerűsége tett szert ez a játék. Igyekszünk úgy alakítani a játék menetét, hogy minden korosztály, illetve mindkét nem képviselői lehetőséghez jussanak egy adott foglalkozás ideje alatt.

A játékosokat minden esetben egy felnőtt segítő felügyeli, mert hamar nyilvánvalóvá vált, hogy ez a játék heves érzelmeket, harcias indulatokat generál, még a legszelídebb gyerekek körében is. A lányok eleinte csak messziről nézegették az asztalt, és a játékot, aztán biztatásunkra a merészebbek próbát tettek. A fiúk ezt nem nézték jó szemmel, élesen kirajzolódott az a nézet, hogy ez a fiúk játéka, lányoknak nincs keresnivalója benne. Nem értették, hogy miért szorgalmazzuk a közös játékot. Bár néhány hét alatt sikerült elérni, hogy az ellenállás megszűnt, és a gyerekek elfogadták egymás társaságát, de időről időre fellángolnak az ellentétek, főleg, ha új gyerekek érkeznek a csapatba.

Ping-pong foglalkozás

Célcsoport: a telepen élő gyerekek, fiatalok (időnként felnőttek)

A foglalkozások ideje: alkalmanként szombaton 10.00-tól 12.00-ig, nyáron hétfő-szerda 13.00-tól 14.30-ig

Ez a programelem néhány éve már sikeresen működött, de aztán helyhiány miatt be kellett szüntetni. A fiatalok azóta is rendszeresen érdeklődtek, hogy mikor lesz megint lehetőség újra játszani, ezért lépéseket tettünk a program újraindítására.

A helyhiányt úgy oldottuk meg, hogy a folyosót vettük igénybe a játékhoz, ami miatt alig marad hely a közlekedésre. Szükséges ugyanakkor egy felnőtt segítő jelenléte is, aki koordinálja az eseményeket, ügyelni kell a folyosón lévő ablakok, valamint az itt elhelyezett tárgyak, dekorációs elemek épségére.

Mivel a segítői létszám hétről hétre változó, igyekszünk legalább 3 hetente sort keríteni erre a játéklehetségre is.

Komplex mozgásterápia a tanulási zavarok megelőzéséért és kezeléséért

A terápiát, amellyel dolgozunk, Carl Henry Delacato neurológus dolgozta ki, és Kulcsár Mihályné fejlesztett tovább. A módszerrel megelőzhető, illetve jelentős mértékben csökkenthető a gyermekek tanulási nehézségei. Elméleti alapja, hogy a mozgásfejlődés szoros kapcsolatban áll az idegrendszer éréseivel. A gyermek mozgásának és észlelésének fejlődése egy-egy életszakaszban a központi idegrendszer egy-egy meghatározott területének irányítása alatt áll. Ha a mozgásfejlődés bármelyik szakasza kimarad (gurulás, kúszás, mászás) vagy nem gyakorlódik be eléggé (túl korán feláll vagy jár a gyermek), a kapcsolódó érzékelő és irányító központok nem fejlődnek vagy differenciálódnak megfelelően. Így a jövőben kialakulhatnak tanulási és/vagy viselkedési nehézségek, ezért a mozgásterápiának kiemelkedő jelentősége van e problémák megelőzésében és kezelésében. Az idegrendszer egy-egy területének fejlettségéről az elemi mozgások tájékoztatnak (kúszás, mászás, járások, ugrások, fejemelgetés háton és hason fekvésben stb.). A kidolgozott terápia lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy a mozgás szintjén újra éljék életüknek egy korábbi szakaszát. Ezzel az érésben elmaradt területek lehetőséget kapnak a deficitek ledolgozására. A terápia tartalmazza az elemi mozgások gyakorlatsorai mellett a térérzékelés, az egyensúlyérzék, a finommozgások fejlesztésének mozgássorait. Hatására az iskolai teljesítmény javulhat, a gyermek mozgása összerendezettebbé válik, ügyesebb lesz, ezáltal növekszik az önbizalma is.

Legfőbb alkalmazási területek:

- Figyelem és koncentráció zavarai
- Tanulási nehézségek problémaköre (olvasás, írás, számolás)
- Lemaradt mozgásfejlődés

- Térérzékelés zavara, nehéz tájékozódás
- Bizonytalan kézdominancia
- Megkésett beszédfejlődés, beszédhibák
- Beilleszkedési nehézségek
- Észlelés zavara: látás, hallás, mozgás, tapintás

A vizsgálat és a mozgásterápia folyamata

A terápiát az első osztályos gyerekekkel végeztük, szeptemberben folytatva a már óvodai nagycsoportban megkezdett folyamatokat. A terápia tervezése minden gyermeknél a mozgásvizsgálat során kapott eredmények összesítése és kiértékelése alapján történt. A vizsgálat eredményeként elkészített fejlesztési terv alapján 8-10 mozgásos feladatból álló gyakorlatsort dolgoztunk ki, majd heti rendszerességgel gyakoroltuk csoportos formában. A mozgássor a következő területek fejlesztését célozta: térérzékelés, egyensúlyérzék, elemi mozgások (kúszás, mászás, gurulás, guggolás, forgás, lábujjhegyen - sarkon járás, szökdelés), dominanciák, téri irányok, szem-kéz koordináció, keresztcsatornák működése, finommozgások, nagymozgások-, finommozgások koordinációja. A gyakorlatok egymásra épültek, az egyszerűbbtől a bonyolultabb felé haladtak. Az adott területen egy-egy feladatot addig gyakoroltunk, amíg hibátlanul, könnyedén ment és csak azután lépünk tovább a következő feladatokra. A tanárnők a mozgásfejlesztő csoporton a gyerekek megtanított mozgásokat, napi rendszerességgel gyakorolták (10 – 15 perc).

A terápiát a Huszár telepen működő **Sója Miklós Görögkatolikus Óvodában és Általános Iskolában** szerveztük meg. Az iskolában és az óvodában is csoportos mozgásfejlesztést tartottunk.

Célcsoport:

- Általános iskolai korosztály: 20 fő
- Óvodáskorosztály: 40 fő

A foglalkozások ideje:

- Általános iskolában: **Csütörtök 15:00-16:00**
- Óvodában: **Hétfő 10:00 11:30**

Az általános iskolai célcsoport körében tapasztalt problémák: a csoportos terápia keretében 2018. évben összesen 60 gyerekekkel foglalkoztunk, mindannyian hátrányos szociális körülmények között élnek és roma származásúak. Megjelennek náluk a **szocializációs hiányosságok, magatartási**

problémák, az alacsony várakozási tolerancia, a nehézkes önszabályozás, szabálytudat, szabálytartás. Alapvetően izgó-mozgó, impulzív gyerekek, akik az indulataikat, ösztönös késztetéseiket nem képesek kontrollálni. Folyamatos nyugtalanság, túlmozgás jellemző rájuk. Konfliktusait leggyakrabban verekedéssel oldják meg, melyben egyrészt szerepe van a saját habitusnak, élénk vérmérsékletnek, magas feszültség szintnek, másrészt az otthonról hozott mintáknak. Mindannyian **tanulási problémákkal** is rendelkeznek, figyelmük nehezen rögzíthető, a külső ingerek azonnal elvonják a tanulástól.

A szenzoros diagnosztika során tapasztalt problémák: mindegyik gyermek **szenzoros szabályozás zavart mutat - szenzoros élménykereső:** állandó és kielégítetlen vágy az ingerekre, minden csatornán és a szociális interakciókban is. Nincs meg a testhatár, szinte „provokálják” az érintést. **Nagymozgások** összerendezetlenek, nem tudják igazán irányítani a testüket. **Finommozgások** koordinálatlanok, többségüknél rossz a ceruzafogás. Nehézséget okoz a különböző ingerek átfordítása, pld. tollbamondás után írni. Nehéz az olvasás, gyenge a helyesírás, nem tudnak odafigyelni az órákon.

Diszparaxia - a motoros tervezés gyengesége, a szenzoros rendszerből kevesebb információt tudnak felvenni. Mivel a szenzoros beáramlás szintjén van a probléma, ezért az adekvát válaszadásnak rosszak az esélyei. Nehézségek vannak: posztura utánzás, a bilaterális integráció, a testközépvonal keresztezés, ujjazonosítás.

Jellemző a hiperaktivitás, az impulzív viselkedés, indulataikat nem képesek kontrollálni, állandó mozgásigény, mindentől sok kell. Az egyre több mozgás hatására azonban egyre inkább begyorsulnak, végül teljesen szétesnek, viselkedésük kontrollálatlanná válik, és ekkor már képtelenek visszafogni, szabályozni magukat. A sok, rosszul strukturált inger túlfuttatja a szervezet aktivációs szintjét, ezért még kevésbé szervezett a viselkedésük.

Terápiás célkitűzés: a taktilis rendszer stimulálása, a vesztibuláris - propioceptív rendszer optimalizálása, bilaterális integráció javítása, testséma tudatosítása, a saját test érzékelése, amely a tudatos ellazulás előfeltétele. Cél a viselkedésszabályozás, interakciók finomabb módjainak kialakítása.

A gyerekekkel folytatott terápiás munka folyamatának, hatásainak összefoglalása

A csoportos terápia során alapvető fontosságú azon viszonyok kialakítása, amelyben a gyermek leginkább meg tud nyilvánulni, és őszintén ki tudja fejezni vágyait, gondolatait, érzéseit. Az iskola tornatermében tartjuk a foglalkozásainkat, különböző eszközök alkalmazásával: hinta, tányérhinta, Ayres háló, trambulín, bordásfal, tornaszőnyeg, gördeszka, nagy labda, egyensúlyozó tölcser, pléd.

Először fejlesztettük: a térérzékelést, az egyensúlyérzékletet, az elemi mozgásokat, az érzékszervi működéseket. Meglapoztuk a dominanciákat, a finommozgásokat, a testsémát. Fontos volt az elemi

mozgások összerendezettsége, ezért gyakoroltuk a kúszást, mászást, lábujjhegyen és sarakon járást, guggolást, szökdelést, fej emelgetését hason és háton fekvésben. E mozgások pontatlan, hibás kivitelezése összefüggésben van az idegrendszer érettségével, ami megnehezíti az olvasást és az írást. Az egyensúlyi rendszer biztonságos működése, statikus és dinamikus egyensúly fejlesztése kiemelten fontos a tanulási nehézségek és a magatartási problémák kezelése szempontjából. A vestibuláris ingerek (hintázás, forgás, pörgés) fokozatosan emelkedő aktivitásemelkedést eredményeznek, egyúttal a túlmozgás csökkenést és a figyelem fokozódását. Lényeges, hogy belülről fakadó fékező és irányító erőket építsünk ki, az önuralom fejlesztése érdekében. Az egyéni terápiák során a hintákkal, trambulinnal, egyensúlyozó, pörgő, forgó eszközökkel ezen területek fejlődését céloztuk.

A csoportos terápia folyamata jól haladt, a gyerekek örömmel vesznek részt a foglalkozásokon, bizalmi kapcsolat alakult ki. Lelkesen, motiváltan érkeztek, a mozgásbeli sikerélmények hatására egyre inkább erősödött az önbizalmuk.

Az óvodai célcsoportnál fejlesztésre szoruló területek: téri irányok, szem-kéz koordináció, azonosság – különbözőség felismerése, térérzékelés, kinezetikus és taktilis érzékelés, egyensúlyérzék, elemi mozgások, nagymozgások-, finommozgások koordinációja, keresztcsatornák működése, emlékezet, testséma, dominanciák rendezése, fejlesztése, figyelemkoncentráció.

Lényegét tekintve ez a terápia mozgással történő idegrendszeri fejlesztés, melynek célja, hogy megtanítsa a gyerekeket az érzékek szervezésére és az ezekre adott hatékony mozgásválasz kivitelezésére. A fejlesztő gyakorlatok egymásra épülnek, az egyszerűbbtől a bonyolultabb felé haladnak. Az adott területen egy-egy feladatot addig gyakorolunk, amíg hibátlanul, könnyedén megy és csak azután lépünk tovább a nehezebb feladatokra. A feladatok nagy része játékos, általában mondókéval, vagy dallal kísérjük a mozgást. Mozgásfejlesztő csoportunk az iskolára való felkészítést szolgálja, azoknak az alakészségeknek a fejlesztését, amelyeknek a megléte, fejlettsége elősegíti a tanulás sikerességét.

- Az író-rajzoló mozgásokhoz fontos a vállak, könyök, csukló, ujjak laza, pontos közreműködése, a pontos finommozgások. A jól irányítható kéz előfeltétele az írástanulásnak. Gyakorlataink a vállöv, csukló, ujjak mozgékonyágát függetlenségét támogatják: a kéz és az ujjak ügyességét, a kézizmok lazaságát, a kéz és karmozgások mozgások pontosságát, lazaságát, a kézujjak megfelelő együttműködését, a biztos kézdominanciát.
- Elemi mozgások összerendezettsége: kúszás, mászás, lábujjhegyen járás, sarkon járás, külső talpélen járás, guggoló járás, szökdelés páros és egy lábon, indián szökdelés, fej emelgetése háton és hason fekvésben.

- Keresztcsatornák jó működése biztosítja, hogy a gyerek egymástól függetlenül tudja mozgatni a végtagjait: a kéz, láb, a fejbiccentő izmok és mimikai izmok mozgásainak függetlenítésére irányuló feladatok.
- Fontos, hogy a gyerekek ismerjék a saját testét, és biztonsággal tudjon tájékozódni rajta: ismerje a testrészei nevét, ujjai nevét, helyét, stabil testsémával rendelkezzenek. A világot saját magunkhoz képest tudjuk bemérni, ha ez pontatlan, minden bizonytalanná válhat. Ezzel összhangban fejlesztjük a térirányok felismerését: a jobb – bal, fent – lent, elől – hátul elkülönítése.
- A jól rögzíthető és tartós figyelem elengedhetetlenül fontos az iskolában. A gyerekek nagy része figyelemkoncentrációs zavarral küzd, amely nagyon megnehezíti az ismeretszerzést. Ez a tünet gyakran együtt jár súlyos magatartási és beilleszkedési problémákkal. Gyakorlatainkkal igyekszünk kialakítani a megfelelő önkontrollt, amelyben a gyermek képes egy kitűzött cél, megoldandó feladat érdekében a figyelemét, gondolkodását és motoros tevékenységét optimálisan beállítani. Fontos, hogy megtanulják, minden cselekvésnek van eleje, lefolyása és vége.
- Mozgásos feladatainak a megfelelő egyéni aktivációs szint megtalálását segítik. A gyerekekre jellemző, hogy hamar begyorsulnak, viselkedésük kontrollálatlanná válik, és ekkor már képtelenek visszafogni, szabályozni magukat. A sok és rosszul strukturált inger túlfuttatja a szervezet aktivációs szintjét, ezért még kevésbé szervezett a viselkedésük.
- A foglalkozásaink előre haladtával egyre inkább sikerrel próbálkozunk relaxációs gyakorlatokkal. Ezek a pihenést célzó gyakorlatok a szándékos elengedettséggel létrehozásával hatnak, miközben elősegítik a figyelem befelé fordulását.

A gyerekekkel folytatott mozgásfejlesztés hatásai

A tornateremben végzett csoportmunka játékos, de határozott légkörben, sokmozgásos és pszichés élménnyel történik. A fejlesztés folyamán bevezetett szabály és normarendszer következetes és egységes, a gyerekek megtanulják a szabályok betartását, energiáik szabályozását. A szenzoros fejlesztés elősegíti az iskolaérettséget biztosító készségek kialakulását és stabilizálódását. A gyerekek mozgásos válaszai egyre összetettebbekké válnak, mindkét csoportban a gyerekek kb. fele képes a bonyolultabb mozgástervezéseket kivitelezni. Minden gyerek egyensúlyérzéke intenzíven fejlődik. Pozitívan alakul a gyerekek állóképessége, hajlékonysága, mozgáskoordinációja és általános mozgáskultúrája. Fejlődik és érik a motoros kreativitásuk. A sikeres és örömteli mozgás növeli a gyerekek önbizalmát, kompetenciáját („meg tudom oldani” élmény). Javul a térbeli tájékozódásuk, ritmusérzékük, tartós figyelem, hamarabb alakul ki a lateralitás. Fejlődik az együttműködési képességük, norma és feladattudatuk.

Mozgásos feladatainkat az óvodapedagógusok gyakorolják a gyerekekkel az óvodai hétköznapi során, amelynek hatására látványos a gyerekek fejlődése.

**Arany János Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium Szőlőskerti Angol Kéttannyelvű
Tagintézménye**

A Szőlőskerti Iskolában a következő szolgáltatásokat, foglalkozásokat tartottuk az elmúlt évben:

- **Fejlesztő játszóház**
- **Komplex mozgásterápia**

Fejlesztő játszóház

A játszóházban a szociális munkások, pedagógusok, önkéntes segítők széleskörű eszköztárral fogadják a belátogatókat és az életkornak megfelelő tevékenységekkel foglalkoznak, játszanak a gyerekekkel, fiatalokkal.

A fejlesztő játszóházi foglalkozások technika órák keretein belül valósultak meg az osztályokban. Erre az osztályfőnököktől kaptunk lehetőséget. A foglalkozás időtartama egy tanítási óra, tehát 45 perc. Keddi napokon a 2. osztályban, illetve a negyedik osztályban, szerdánként a harmadik osztályosoknál, péntekenként pedig az első osztályban folyt a kézműves játszóház. Minden korcsoport számára a saját képességeiknek megfelelő feladattal kedveskedtünk. Az olló használata, illetve helyes használata is előtérbe helyeződött, ami a finom motorika fejlődésének szempontjából lényeges. Fontosnak tartjuk egy olyan egységes normarendszer kialakítását, melyben azonos elvárásokkal szembesülnek a látogatók. A megengedő, baráti, bizalmi légkörben is szükség van a szabályokra, határookra, hogy egymás és a játékok épségére, a környezet tisztaságára is vigyázzanak a játszóház használói.

Komplex mozgásterápia a tanulási zavarok megelőzéséért és kezeléséért

A terápia tervezése minden gyermeknél a mozgásvizsgálat során kapott eredmények összesítése és kiértékelése alapján történt. A vizsgálat eredményeként elkészített fejlesztési terv alapján 8-10 mozgásos feladatból álló gyakorlatsort dolgoztunk ki, majd heti rendszerességgel gyakoroltuk csoportos formában. A mozgássor a következő területek fejlesztését célozta: térérzékelés, egyensúlyérzék, elemi mozgások (kúszás, mászás, gurulás, guggolás, forgás, lábujjhegyen - sarkon járás, szökdelés), dominanciák, téri irányok, szem-kéz koordináció, keresztcsatornák működése, finommozgások, nagymozgások-, finommozgások koordinációja. A gyakorlatok egymásra épültek, az egyszerűbbtől a bonyolultabb felé haladtak. Az adott területen egy-egy feladatot addig gyakoroltunk, amíg hibátlanul, könnyedén ment és csak azután lépünk tovább a következő feladatokra. A tanárok a mozgásfejlesztő csoporton a gyerekek megtanított mozgásokat, napi rendszerességgel gyakorolták (10 – 15 perc).

Nyíregyháza, 2019. február 13.

Dr. Szoboszlai Katalin, elnök